

burg uit een detachement van ca. tweehonderd man noordwaarts om in de richting van de Moerdijkbrug een verkenning uit te voeren. Het detachement bestond uit motorrijders met enkele lichte pantserwagens. 's Middags kwam het bij Terheijden, iets ten noorden van Breda, in contact met een overeenkomstig detachement dat overste Lestoquoi uitgezonden had om generaal Gamelins persoonlijke vertegenwoordiger bij generaal Winkelman, de Franse generaal Mittelhauser, die inmiddels in Breda gearriveerd was, naar Den Haag te begeleiden. De twee detachementen voerden samen een stoot in de richting van het Duitse bruggehoofd bij Moerdijk uit, werden daarbij uit de lucht gebombardeerd en gemitrailleerd en trokken terug toen zij vernamen dat bij de brug over de Mark bij Terheijden de explosielading door een Duitse toevalstreffer ontploft was. Hier vloede uit voort dat generaal Mittelhauser (die via de niet-vernieelde brug bij Geertruidenberg zonder moeite binnen de Vesting Holland had kunnen komen) naar Vlissingen reed, zich afvragend hoe hij Den Haag bereiken kon. De eerste Franse poging om de Moerdijkbrug aan de Duitsers te ontrukken, was door het ingrijpen der *Luftwaffe* verijdeld.¹

Eerder op de 11de, ca. één uur 's middags, had generaal Winkelman die zich over de positie van de Duitsers bij de Moerdijkbrug steeds meer zorgen was gaan maken, opnieuw telefonisch contact gezocht met generaal Gamelin; opnieuw had hij op herovering van de Moerdijkbrug aangedrongen. Gevolg hiervan was dat, via generaal Giraud, nu de verkenninggroep-de Beauchesne opdracht kreeg, het Duitse bruggehoofd Moerdijk op te ruimen.² Die tweede Franse poging werd op de 12de ondernomen, weer met veel te zwakke krachten – maar nu bleek bovendien dat het 6de grensbataljon dat op de 10de vergeefs getracht had, de Duitse parachutisten uit het bruggehoofd te verjagen, laat op de 11de bijna al zijn posities om het bruggehoofd had prijsgegeven, vermoedelijk uit angst voor nieuwe Duitse luchtaanvallen. De Nederlandse troepen waren goeddeels verdwenen en de Fransen konden niet meer doen dan achter het riviertje de Mark met zijn opgeblazen bruggen een zwak afweerfront opbouwen.

Ver achter dit front werden toen in Antwerpen en omgeving steeds meer troepen en tanks van het Franse zevende leger per spoor aangevoerd. Een van de divisies welke gemotoriseerd was, bevond zich die 12de al met een groot deel van haar hoofdmacht in de zuidwesthoek van Noord-Brabant maar zij kreeg daar, aan voortdurende Duitse luchtbombardementen blootgesteld, een zo zware druk van de snel oprukkende Duitse troepen te doorstaan, dat zij met geen mogelijkheid naar de Moerdijkbrug kon doorstoten.

¹ A.v., p. 291. ² Nierstrasz: *Algemeen Overzicht*, p. 166.